

হুইয়েন লানপাও
খাজ, ১১ ১৯১৬, ইম্ফাল
৪০ শুবা চহী, ২৪৭ শুবা মশীং

হ্যামেন ৱাইট্‌স দে

মীওৎ-মীনৈগী অৱাৰা খাংলকপা কুইৱে

মালেমগী অনীশুৰা লাঞ্জাওদা মীওইবগী হক খোন্সাওনবগী যৌদোক-ৰাথোক পীক থমা থোৱৰকপা অমসুং মতু শোনবশিংবু অকনবশিংনা নেহৎপীবগী চেইৎহে ফংলবশিংনা মখোয়গী হিংবগী হককী দিমান্দ লাকপদগী তঙায়ফদনা ইং ১৯৪৮ দা য়ুনাইটেদ নেসপনা তোঙান তোঙানৰা মীফম ফল্পৰা তুংদা চহী অসিমক্কী দিসেন্শ্বৰ তাং ১০ দা য়ুনিভৰ্শেল দিৱ্কাৰেশন ওভ হ্যামেন ৱাইট্‌সকী ৱাৱম ৩০ চৎনহন্নৰা ৱাৰেপ লৈখি। শীংথানীংঙাই ওইৱৰা দিৱ্কাৰেশন অদুবু নীংশিংৰা অমসুং মতম চৃপ্তগী ওইনা ঙাকুনা থম্ম বগী পান্দমদা চহী খুদিংগী ওইনা দিসেন্শ্বৰ ১০ দা মালেমগী মফম পুম্মমক্তা ইণ্টৰনেশনেল হ্যামেন ৱাইট্‌স দেগী যৌৱম পাঙথোক্তুনা লাক্লি। ঙসি দিসেন্শ্বৰগী তাং ১০ নি। নুমিৎসিদা মালেমগী মফম কয়াদা পাঙথোক্ৰৰা যৌৱাং তৌনৱিৰা অসিগুম্মা মণিপুৱদসু তোঙান তোঙানৰা সিভিল সোসাইটি ওৰ্গনাইজেশন কয়ানা মালেমগী মীওইবগী হক ঙাকপা নুমিৎ (ইণ্টৰনেশনেল হ্যামেন ৱাইট্‌স দে) গী পিছ ফ্ৰোম হোম টু পিছ এট হোম : “লেট এদুকসেন সেক ফোৱ ওল” হায়ৰা ধীমদা যৌৱম পাঙথোক্ৰগদৌৱি। ইণ্টৰনেশনেল হ্যামেন ৱাইট্‌স দে হেক পল্লকপদা ঐখোয় পুম্মমক্ৰা মীনা মীদা চথৰা মীওৎ-মীনৈ খক্তমক য়েংবগী মীংয়েং অসিদি লাক্লি। মালেমগী ওইৰা ৱাফমদি মীওইবগী হক ঙাকপা খক্তা নভে। মসিদি লায়ৱৰা কোকহনৰা অমসুং মখোয়দা শক্তি পীৰা অমদি ৱাজনীতিগী থোং মানৱা ফীভম অমদা পুখতুনা চাওখৎমিন্নৰা হায়বসিসু য়াওৱি। অসিগুম্মা মীওইবগী হক হেক পল্লকপদা নিং-খা তম্বা, অচুম্বা অমসুং মালেমদা শাস্তি পুৱকপা হায়বসি শাগেৱন্নৱগা চৎমিন্নৈ হায়বসু ঐখোয় পুম্মমক্ৰা খঙমিন্নবসু তঙাই ফদৰা লৈ। মশাগী কলচৱ, লাইনীং-লীচৎ অমসুং হিংবগী হক হায়ৰা অহ্ম অসিবু ঙাকুনা থম্বা হায়বসি নিংতম্বা পুলিৱোল অমদা তঙাইফদনা চঙদৰা য়াদৰা পোৎচংশিংনি।

ময়াম অসিগী মনুংদা অমখক নমথবিৰদা মীওইবগী হক খোন্সাওনৱে। মৱম অদুনা তোখায় তাননবগী নিংতম-লান হৌৱিৰিশিংনা মীংয়েং অহ্ম অসি ঐখোয়গী মাঙদা থম্মগা মীয়াম্বু ৰাখল তাহনৰা হায়বসি তঙাই ফদৰা লৈ। মদু নভুনা য়ুনিভৰ্শেল দিৱ্কাৰেশন ওফ হ্যামেন ৱাইট্‌স হায়না মচাঁন্দা পল্লগা তৌথোৱৰকপা থবক্ৰা লমদম অদুদা লৈৱিৰা মীয়ামগী খাঙৰা ঙম্বুগী পনখৈগী ৱাংমদা থবক চখৱক্ৰবদি মদুনা হেমা মীওইবগী হক মাঙহনৰা তাৱক্ৰনি। মসিমক মণিপুৱদা নুমিৎ খুদিংগী থোক্লি। মীওইবগী হক ঙাক্ৰনি, মানৱা খুৱাই পুৱক্ৰনি হায়ৱগা মীয়াম্বা য়ানীংলোইদৰা মওংদা বোমবু অচাপোৎকুম মীগী য়ুমদা ঙাইহাক লৈতনা লংশিল্লগা অকি-তুজংৰা পীবগী মওং অসি য়ুনিভৰ্শেল দিৱ্কাৰেশন ওফ হ্যামেন ৱাইট্‌সকী মীংয়েংদা য়েংলবদি নিংথি নুংঙাইৰা ৱাইহে হায়ৱক্ৰনি নিংদে। মৱম অদুনা নিংতম্বুগী হককা মীওইবগী হিংবগী হককা মৱী লৈনজৱবসু মীয়ামগী হিংবগী হক মৎতনৰা হোংনৰা লূপ অদুখক্তমক মালেমগী লৈবাকশিংনা মশক খঙগনি অমসুং মতেং পাংলক্ৰনি। মদু নভবশিংদি টেৱোৱিষ্টনি হায়না লাউথোৱৰকপদা কনা’মভুনা য়েংপীনৰৰা লৈৱেই। ঙসি মণিপুৱদসু লূপ কয়ানা শীন্দুনা ইণ্টৰনেশনেল হ্যামেন ৱাইট্‌স দেগী যৌৱম পাঙথোক্ৰৱি। খুংলায় পায়বশিংগী মৱক্তা মুক্ৰৰা লৈৰা মণিপুৱদি অসিগুম্বা নুমিৎ অসি য়াম্মা মৱু ওই। লালহৌৰা নমথনবগী মিংদা গভৰ্ণমেণ্টনা মতিক ময়ায় লৈৱৰা মখোয়গী লাম্বী কয়ামক্ৰম থাজিল্লক্লি। শক-চু মানৱদা, লোন তিমনদা লাম্বীশিংনা ৰাখল খেনবদনী মণিপুৱদা লৈৰা মীপূম খুদিংমক অমগা অমগা চপ মাৱনা উদুনা লালহৌৰা ঙাক্তা ওইৱৰবোই নীংই। মখোয়দা খুংলায় পায়বশিংনা এটেক হেক তৌৱকৰদা মনাক অনকপদা লৈৰা মীয়াম্বা চেমাৱিবসিগী মৱমসু মসিনি। মসিদসু নভুনা ফাৱৰা মীওই কয়া ৱায়েল চখদনা হাভোকপি। অৱোৱৰদা পঞ্জনীংবদি ইন্দিয়াসু য়ুনিভৰ্শেল দিৱ্কাৰেশন ওভ হ্যামেন ৱাইট্‌স ঙাক্ৰনি হায়না সহি তৌথিৰা লৈবাকশিংগী মনুংদা অমনি। মৱম অদুনা মণিপুৱদা লৈবাক অসিগী লাম্বীনা ঙাইহাক লৈতনা মীওৎ-মীনৈ চখৱিৰা, মীবু ফাৱগা হাংপগী যৌশিল অসি লেপ্ননৰা মৱী দৈনবশিংদা অচেৎপা পাউতাক পীগদবনি। মদু নংত্ৰবদি কৈদৌঙৈদসু মণিপুৱগী মীয়াম্বা ইন্দিয়াগী মীওই অমনি হায়ৰা য়ানীংগনি হায়বগী থাজৰা লৈতে।

হুইয়েন লানপাউ লিটৱেৰি কুইজ-৩৫
<p>১। “থাখুমফিনা য়োহ্‌হে/...নিৱে নিনা পীদহে/মুন্না মুন্না চাবহে।” ৱাইহে পৱেংশিংসি কবি কনানা হায়ৱন্নো?</p> ২। “চীকখায়মু কুৱাককুম/য়োমশিল্লিৰা কুয়োম/শকখঙনৱো/অহাঙৰা নোংদোলগা।” ৱাইহে পৱেংশিংসি কবি নুপী কনানা হায়বনো? ৩। “ঐ লৈতে হায়মু” শৈৱেংগী লাইৱিক অসিগী অইবদু কনানো? ৪। ভীষ্ম সহানীগী ‘তমস’ উপন্যাস মণিপুৱীদা কননা হন্দোকপগে? ৫। ‘কাৱৰাৱ’ দ্ৰামাগী অইবদু কনানো?
<p>ৰাহংশিং অসিগী পাউখুম দিসেব্বৰ ১৬, ইৱাই নুমিৎকী অয়ুক পৃং ১১ ফাওবগী মনুংদা পাউচে অসিগী ওফিসতা নংত্ৰগা ঙ্গ-মেল hueiyenliteraryquiz@gmail.com সিদা মেল ওইনা থাবীৱৰকপা য়াগনি। পাউখুম পীবিৱৰকপা/থাবীৱৰকপা মতমদা মিং, লৈফম, মহৈগী থাক অমসুং কৰ্টেণ্ট নম্বৱ ময়েক শেংনা ইবিৱকউ। ৰাহং খুদিংমক্কী পাউখুম চুম্বা নংত্ৰগা মশীং য়াম্মা চুম্বা পীবিৱৰকপা মীওইশিং অদুদগী ঙ্গে ওৎৱৱগা লাইবক ফৰা মীশক অমা খনজগনি। লোয়ননা খল্লৰা মীশক অদুদা খুদোলপোৎ পীজগনি।</p>
হুইয়েন লানপাউ লিটৱেৰি কুইজ-৩৪ গী পাউখুম মঙামক চুম্বা থাবীৱকথিবশিংদি
<p>১। <i>তোত্ৰম জিবোন সিংহ, লাংজিং অটৌৰা মখা লৈকায়</i> (৫)</p> ২। কে মেমী দেবী, ময়াং ইম্ফাল বজাৱ (৫) ৩। সী ঐচ সুৱজিৎ সিংহ, ময়াং ইম্ফাল বজাৱ (৫)
হুইয়েন লানপাউ লিটৱেৰি কুইজ- ৩৪ গী ৱিন্নৱ
<i>তোত্ৰম জিবোন সিংহ, লাংজিং অটৌৰা মখা লৈকায়</i>
(দ্ৰোদা ৱিন্নৱ ওইশ্ৰৰা)
খুদোলপোৎ লােহ্‌ক্ৰদৰা নুমিৎ অমসুং মফম
দিসেব্বৰ ১৮, নোংমাইজিং নুমিৎকী নুম্খিল পুং ৪ তাবদা হুইয়েন লানপাউ ওফিসতা লােহ্‌ক্ৰচগনি।

হুইয়েন লানপাউ লিটৱেৰি কুইজ-৩৪ গী পাউখুম

১। ৱাজকুমাৱ মনি কৱি লাইৱিক্তা একাদেমি এৱাৰ্দ ফংথিবগে?	
ঃ- ‘ময়াই কাৱৰা শামু’	
২। কবি লনচেনৰা মীতৈনা দ্ৰামা অমখক ইত্ৰে। মমিৎদু কৱি কোই ?	
ঃ- ‘শাবন য়ুম্ফম’	
৩। ‘শোল্লৰা মৱী’ ৱাৱীমচা অসিগী অইবীদু কনানো ?	
ঃ- ‘নী দেবী’	
৪। গান্ধীজীগী 'My experiment with Truth' পু মীতৈলোন্দা হন্দোকপা হন্দোক্ৰোইদু কনানো? ঃ- খাইদেম নবকুমাৱ সিংহ	
৫। ‘শুন্গী মহাও’ দ্ৰামা ইৰা অইবদু কনানো?	
ঃ- সুধীৱ নাওৱেইবম	

ইশা ইশা ৰাখল চেইৱক্তনৰা লাকুৱসি

ঐগী মৰুপ অমনা ঐগী অৰাৰা উবীদনা লুপা লিশিং অনী চৎপী অমগী অচেইৰা পীবিৱক্ৰমদ্ৰবদি ঐ শাখিনা অৰাৰা নংলমগনি। হন্দক্কী থা অমসি ঐ মতৌ কৱমহায়না লেনখিবনো ঐ ৰাখল অমা তাহেঁদ্রে। ঐগী খৃততা লিশিং অনী চৎপা অনী লৈজে। অমদি কাংজাই ফুজাই অদুম লোইশিনখি। অচেইৰা লৈতে হায়দুনা লুপা ৫০০/৫০০ গী লৈদুনা অদুম লোইশিনত্ৰে। থুম লৈৱসু বেগ ওইনা লৈবগী ফীভমদা। লৈবুদি লৈদে ৰাখলবু হায়জৱিৰা। লিশিং চৎপী অমা লেমহৌবদুনা ইমানৱা অমনা চামা চৎপী কুন পীবিৱক্তনা ঐ অৰাৰা কোকথি।

চামঙা চৎপী লিশিং চৎপী চৎনদ্রে হেক হায়বগা অদুম কুম্শৈ হৌৱে। ময়ামসু চৎনদ্রে হেক হায়বগা অদুম লৱাই শাৎশ্ৰে। চৎনদ্রে হায়জৱসু বেঙ্কতা থমজিনৰা য়াই হায়বগা লোইনা কাউনত্ৰে। দুকান্দাৱশিংনা মৱোল অমা অচেইৰা লৈতেদা হায়, লৈতেদা হায়। বেঙ্কতা থমজিন্নাশ্ৰিবনা লুপা ৫০০ চৎপী, লিশিং চৎপী, মপান্দা লৈহৌৰা চামা চৎপী, য়াঙ্শ্ৰে চৎপী লৈত্ৰে লৈত্ৰেদা হায়। চামঙা চৎপী পীশিনবদা চামঙাগী লৈয়ু, চামৱিগী পোং লৈয়ু হায়। লিশিং চৎপী পীশিনবদা লিশিংগী পোং লৈয়ু হায়। অচেইৰা লৈতে লৈতেদা হায়, মীনা পীৰা অচেইবদি পঙলৌদা লৌশিল্লি অদুগা মখোয়ৱোমদগীদি লুপা ১০ চৎপী অমফাও লৈত্ৰবগী মওংনি। অচেইৰা লৈত্ৰবদি অদুম লৈতবগী থবক তৌৱোদনা অদুসু নৎতে চামদা কুম্বা ককপীদা ওইৱদি অচেইৰা ঙাক্তা অদুম ঙায়শ্ৰে। হৌজিক অচেইৰা লৈতৰা লৈতে। অচেইবগী ঈফুৎ অমা লৈবদৌনা অদুম তৌৱে। ঈফুৎ মপান্দা তাহৌদবগী অৰাববু তাৱে ঐথোয়না।

অমৱোমদা, বেঙ্কতা শেল থমজিল্লু থমজিল্লু হায়দনা ঐনা লৈজৰা চামঙা চৎপী, লিশিং চৎপী কুনমক্ৰম অদু মোম্পাক মখাদগী খোমজিল্লগা বেঙ্কতা থমজিনজৱে। লুপা লিশিং তৱামুক্তু অদুগদি অমুক লৌথোকপা য়াদ্ৰে। লিশিং অনী চৎপী অমমম হন্দোৱক্ৰে, অদুসু য়াম ৰানা পুং মৱিগা কুদা লেপ্পগা। নহান নোংমা মিনুথোংদা ক্যু লেপ্পদি পুং মৱি চঙনা লেপ্পী। ক্যু লেপ্পা মীগী

ইশা ইশা ৰাখল চেইৱক্তনৰা লাকুৱসি

থৌওইনা থৌ থিৱিৰা

— নবকুমাৱ ওইনা —

‘ইৰা ফত্তৰা শিৰা ঙাইৰা’ হায়ৱিৰী নুপী ময়াম অমা অসিৱাইদা লৈৱম্বা য়াৱিৰনি। অদুবু পুন্না মহাৱানি ওইৰা ঙ্গ্ৰী তৱামৱিমুক্তং লৈৱৱবদি এম এল এ হুম্ফুগী মনুংদা নুপীগী কোটা হেজা য়াম্বা য়াৱিৰনি। মদু ঙ্গ্ৰদবদগী লৈবাকসি নুপীনা মাঙহল্লিবনি হায়নৰা য়াওৱিৰনি। নুপী অমা অনিখক্ৰা কৱি তৌনক্ৰগনি। মদু চুমদ্ৰবসু চুমদনা লৈবাক মাঙবদি নুপীনা মাঙহনবসু য়াৱিৰনি। খুৱাই অমগী মিৎশেলসি নুপীনা ওইৱিৰনি। চিাংদনা হেমা নুপীশিংসি থবক কনত্ৰে। এম এল এ ওইবদি ঙুমত্ৰে। খুন্মাইসিগী নুপা মশীং হহুৱৰকপদগী লমদমসিগী নুপীশিং মপান লমদা ময়ুম পানথিৰা, লমদমসিগী নুপা ফত্তবগীসু ওইৰা য়াৱিৰনি। মসি থৌওইনা থিগৎপা অমা তঙাইফদনা চঙই।

ৱাইট মান্নড্ৰিঙৈদি মাঙহনবগী থৌদাং লৌৱমদ্ৰবসু ৱাইট মান্নহনবদগী নুপীদবু লোয়না থৈজিল্লক্ৰে। নুপী ময়াম্বা ভোট পীৱগা নুপী য়াম্বা ভোট লেপত্ৰিৰা কৱিগিনো? নুপী খুন্মাইসি ইৰাবতনা শেমগৎপা হায়গদ্ৰা শেমদোকপা হায়গদ্ৰা শেশ্বা য়াৰা শেমগৎলম্ববনি। থৌদাংদা পংলৌদা লৌৰা থবক্তি ওইদৰা হায়ৰা তাৱক্ৰে। নুপীনা নুপীদা ভোট পীনিংদে, নুপীনা ভোট পীৰা হৈত্ৰবদি লৈবাক অদু য়াদ্ৰিৰনি। থবক তৌবদি নুপানা অয়াম্বা তৌবনি। নুপাশিংদা নুপীশিংনা হায়ৰুবসি য়েৎপা ওইনা লৌনিৱি। নিংথৌৱোল হাজক্তগী নুপীনা হায়ববু নুপানা কয়া য়াম্বা লৌনৱম্বগে? মদু নংত্ৰবসু নুপীনবু লৌৰা য়াৰা ৰাবু কয়া য়াম্বা ঙাঙনৱবগেনে? অমা অনীগী ৱাদুদি ৰা নভেদা, পুম্মক নুপীদা লৈৱে হায়নৱিৰনি।

নুপীনা পোক্তৰা নুপা লৈৱমগদ্ৰা? মমনা হায়ৰা ইন্দৰা মচাদি ময়াম্লি। মচা ৰাৱক্তবী নুপীসু ময়াম্লি। অদুনবু চিাং-পাং খাজ্‌না লম্বী থৎপা, পৈশা মুনৰা, লৌৱি চৎপী ফিঙাং ইনৰী ময়াম য়ামখৎলক্লিবনি। নুপীদি নুপীনা ৱাৱৰকপা ইন্দে, অদুনবু ৱেঠুৱেণ্ট য়ৌনৱক্লিবনি। নুপাসু নুপীনা ৱাৱৰকপা য়াদে, অদুনবু লম্বী থিংবদা নুপী ময়াম্বা থিংৰা ঙুমদ্ৰিৰনি। নুপীশিংনা লম্বী থিংবদা য়াওশিল্লিবদুদি নুপীসি নুপানা হায়ৰা ইনবগীনি। হায়ৰা ইনৰা নুপীদি অফৰা নুপীনি হায়নৱিৰনি। ফগে ফৌ, ফেৱেই তোকউ, ফ্ৰে হায়হন্নৰা তৌৱগী ৰা ঙাক্তনি। মদুনা অচুম্বুদি নভে।

ৰামোন ওংবী নুপীশিংগা, পাঙল ওংবী নুপীশিংগা ৰাখল মামদে। ৰামোন ওংবীনা হিন্দু ওইথি, পাঙল ওংবীনা ইল্লাম ওইথি। ফুৰুপসি থুগায়বদা ফুৰুপকী নুপীশিং য়াওশিল্লক্লি। ময়াংদসু ওৎশ্ৰি। খৃষ্টান ময়াম য়াওশিল্লক্লি। বহাই, ব্ৰহ্মকুমাৱী, শাই লাৎপা, লাক্‌দৌৱিৰা অনৌৰা লাইনীংদসু অদুম য়াওনখনি। থৌওইনা তৌনৱিৰনি। নুপীশিং্দু মাঙথিগদৌবদি নভে।

অৱাদা লৈৰা মীতৈশিংদি অয়াম্বনা ফুৰুপ ওনত্ৰে। লমদমসিদনা মীতৈ পাঙল নুপাদি ইল্লাম ওইনা লৈ, পাঙল ওংবী নুপীসু ইল্লাম ওলহল্লি। আৰা মীতৈদি মীতৈনিবু হায়দে, মণিপুৱী হি্‌দুনি হায়ৱি। কসে নংত্ৰগা মীতৈ কৌৱবদি কোটা ফংগনি। মমিৎ চুমদ্ৰবদি মুৎপা মশানা তাবনি। মুংনৰা শাজৎ চংলগা মুৎপা হায়বদুনি। মণিপুৱদসু মুংশিল্লক্লি, থিংৰা ঙুমগদৌৰা মাত্ৰি। হিংৰা ঙুমগদৌৰা শাজৎপু ইচৎ চংনদ্ৰি, শাজৎ চুম্বুবু ইয়াও য়াওনদে হায়বনি। শাজৎ হায়ৱিসে ৰাখল লৌশিংগী ৱাদুনি। খঙদনা খঙবনি হায়ৰা য়াৰা নভে, মুখৱক্লিৰা অসিনি। ইচা য়াম্বা পোৰুৱগুমসি হায়নৰা লৈৱৰা মতমসিদা হিকু থুবমথৈ ইচা পোৰুগা লম কনগনি হায়ৰা লৈনৱি।

ইন্দিয়া মনুংদসু মীতৈসি মমিৎ চুমদৰা ময়াম য়াওৱি। মিংগী মমৈদা মীতৈ তপ্পসু য়াওৱি (মীদি তৌনদ্ৰবনি), কছাৱদা লৈৱগা মণিপুৱীনি হায়ৰা য়াওৱিৰনি। পঙৰা নংত্ৰগা মৱৌশিং য়াওদবগী ওইফম থোকই। প্ৰোত্ৰেমসি লৈঙক্ৰা নভে, ৰাখলননি, মশা-মশাননি। ঐাইবেলনা ঐাইবেলনি হায়ৰা খঙজৱবশিংগী মৱক্তা মীতৈসু অমনি। থৌওংসি লানৰা চুম্বা থিগৎনৱগা চুমথোকপা চুমা থবক্লি। অথিংৰা লৈৰা নভে। ঙুম্বা ঙুমদবগী ৱাদুনা মশাগী মঙমদা লৈৰা ৰানি। চৎনৱসি হায়না ইশানা শেশ্বনি হায়নৱিৰনি। লোদি ইদ্ৰবসু য়াই খন্নৱে, লোদুনা চৈৱাক পীবসু ঙুম্বী হায়ৰা খঙদ্ৰবদি লাল্লিবসি মীদুৱা, লোদুৱা? ৰাথোকসি মীদুৱা, লোদুৱা হংনৱৰকপা তাবনি। মীনা লানবসু ময়াম লৈ, লোসু লানবগী শেমদোক্ৰিৱনি। পুম্ম মক মীদা লৈৱে।

লৈবাকসি নিংথৌ পান্দ্রে হায়বসি খঙনদবঙম নিংথৌ শাজৎ চৎপনা য়ামশিল্লক্লি। দেমোক্ৰেসি কৱিনো খঙদবসি অঙাংদগী অহল ফাওবনি। লুচিংবশিংনা হেমা খঙথিদ্ৰে হায়নৱবনি। সুপ্ৰিম কোৰ্টনা য়াদৰা লম্বী থৎপদু অদুম তৌগনি হায়বসি লো খঙৰা নভে। খঙদৰা শাবনি, খঙলিৰনি, লো ঙাক্তবনি, মঙক কল্লিবনি। লোদু শেমদোক্ৰিঙৈদি চৈৱাক অদুম ফংৰা তাবনি। থৌ লৈতনা থৌ থিৰনি, পঙবগীনি অদুম হায়ৰা তাবনি। নিংথৌ পান্দ্রে হায়বসি খঙশিল্লদবনি, নিংথৌ শাজৎ চংলিৰনি। দেমোক্ৰেসিদদি লমগী মপু লৈঙাক্লি।

ঙাওশিল্লবশিং থিংনৰা থবক হায়ৰা লৈফম থোক্তে, লো ওইনা অদুম লৈজৰা ৰানি।

হুইয়েন লানপাও
খাজ, ১১ ১৯১৬, ইম্ফাল
৪০ শুৰা চহী, ২৪৭ শুৰা মশীং

ৱাইৰু ৱাইৰুবদা

হোঙৰা

অৰাৰা ক্যু লেপুৰা মীনা খঙৰা ঙুমলোই।

কমলাক চোকুনা ফক্ৰাংদা ঙাৱ ঙাৱগা খাঙজৈ। অদুক কুইনা লেপ্পগা কৱি ফংই, লিশিং অনী চৎপী অঙাৰবী অমা। অদুসু চৎতবী শেলগা চপ মামৈ। অমদা পোং লৈগে হায়ৱক্ই, অচেইৰা লৈতে। অমদমুক হংলুই, অচেইৰা লৈতে। অচেইৰা হায়বসি সুকলৈ লৈৱক্ৰৌগা মান্দে। অদুনাদি লিশিং অনী চৎপীদু খৃৎনাং চাৱগা অদুম লৈৱে।

মথং এ টি এম লেপ্পদা লিশিং অনী চৎপী পীত্ৰা হংলে। পী হেক হায়ৱকপদা অদুম হৱা য়েংলমদ্ৰে। মতম অসিদা মীচম ঐখোয়না নোংমদা তঙাইফত্ৰিৰা অসি চামা চৎপী তৱামুক্তনি। ঙা, থুম, থাউ লৈবফাও য়াশিল্লক্ৰে। লুপা ৫০০ চৎপী, লিশিং চৎপীনা বেঙ্কতা লোইনা থমজিনত্ৰে। লুপা ৫০ চৎপী, চামা চৎপীনা শেশ্বদায় চাৰা কাঙবুনা লোইনা লোংশ্ৰে। শোমদদি গাটী নুংশিং তাৱকপদা লিশিং অনী চৎপী পীশিল্লবনিনা ফোংপীয়ু য়াদ্ৰে। কিলোমিটৱ ৭/৮ খোঙনা ইল্লগা য়ুমদা হনবগী ফীভম লাক্ৰে। সিগী মওং অসি কনানা খঙবীনি। ঐখোয় মীচম্বা অসুক ৱাৱিৰা অসি কৱম্বা চীফ মিনিষ্টৱনা মশাদা পান্দুনা খঙৰা ঙুমগনি।

অমৱোমদমুক য়ু সী এমনা অমুক ইকনমিক ব্লোকেনদি হায়দনা পেত্ৰোল ফংহদ্ৰে, হৱাই, চেঙৰাই পুশিলহদ্ৰে। পুশিল্লকপা খৱা অদুসু মমল তঙায় তঙায় হেনগৎনা অমুক য়োনবিৱে, শোমদনা লুপা ৫০০ পীশিল্লে চামঙাগী পোং লৈৱো হায়ৱে, লিশিং পীশিল্লে লিশিংগী লৈৱো হায়ৱে, লিশিং অনী চৎপী পীশিল্লে, লিশিং অনীগী পোং লৈৱো হায়ৱে। সিদি কাৱৰাৱ ৰালাদং হিংলগা মী অতৈ শিৱো হায়বগা চপ মামৱে।

অমুক্তা যৌথিদ্ৰিৰা মওংদা পেত্ৰোল লিটৱ অমদা লুপা ৩০০ হানথি। লায়বক ফথি ফংহনবীথিৰী মোৱা ফন্বীশিং মখোয়ানদি খঙলিনি মণিপুৱগী পেত্ৰোল থোকফম। অসুম্বা অৰাবগী মথক্তা অৰাৰা হাপুন্না হৌথিৰা থা অমৱোমসি নোংলৈ নুংশিংতা ৰা পান্বীনা খাঙবদৌনা খাঙথি। মীয়াম্বু কনবীনৰা কনা লৈথিদে, লৈঙাক হায়ৰা ৱাইহে অসি মী ফুনৰা য়েংদুনা লৈৰা, য়াম হৈশিংৰা মী অমা ওইনা লৈথি। হায়ৱিৰা ফীভম অসিসু হৌজিক লোইদৌ মান্দে, দিষ্টিক্ট ৭ শেল্লবসু হেলোই তৱেং লাক্ৰবসু, কৱি হায়দৌৱিনো খঙদে ইশা ইশানা ৰাখল চেইৱক্তনৰা লাক্ৰ সি।

হুইয়েন লানপাও
খাজ, ১১ ১৯১৬, ইম্ফাল
৪০ শুৰা চহী, ২৪৭ শুৰা মশীং

তৌগদৌবদু তৌৱগা লোইৱে। ৰাথি-ৰানায় ওইনা লাউনবিয়ু হায়ৰা লৈতে। তৌগদৌবদু তৌৰা হৈতবনি, হৈবশিংনা মথৌ থিদবনি। থৌওইনা থৌ লৈতনা থৌ থিবশিংনা তৌগদৌবসু নভে। থৌ পায়ৱিবশিংনা মথৌ খঙনা অদুম তৌগদৌবনি। মখোয়না মথৌ তৌদ্ৰগা মী অমনা মখোয়গী থবক্তু তৌক্ৰৰা য়াৰা নভে। মখোয়না পাড়া ফাদ্ৰগা থবক্তু অদুম ওইদৰা মশানা তাবনি। ৰা থোক্ৰিবদু পঙবগীনি হায়গনি। অপঙননা লাল ওইনৰা হায়বদুনি, ইৰা ফত্তৰা শিৰা ঙায়ৰা হায়বদুনি, ভোট ফাওৰা শিৰা ঙায়ৰা তাবনি।

থৌওইনা থৌ থিৱিৰবশিংনা তৌগদৌবসি মীগী মথৌদু তৌগদৌৰা নভে, ইশাগী ইথৌ থিগদৌবনি। ৰা থোক্ৰগনা কৱি তৌগনি থিৰা তাবনি। ৰাথোক্ৰুদা য়াওশিনগদৌৰা নভে, ইথৌ খঙদ্ৰগা মীগী মথৌ তৌশিল্লৰা লানগনি। মীগী মথৌদু লাল্লি চুম্বী লাউদুনা লৈৱিঙৈ ইশাগী ইথৌদি চুম্বা তৌদে। থৌ লৈতনা থৌ থিৰুৱৰা হায়ববু লাল্লবদি ফুদিভা মাঙজোং চোঙৰা তাগদৌৱিৰনি, থবক্তু ওইৱেইদৌৱিৰনি।

থৌওইনা থৌ থিৱিৰবশিংদা অহলশিং য়াওৱিৰনি। থবক খৱদি মখোয়না পায়শিনৰা হায়ৰা তাৱে। অহল শাৰা হায়বসিদি মচা-মনাওদা থবক শিল্লবদুনি। অহল শাৱগা শুন্মায় পায়শিন্দুনা লৈবসি নভে। হনুৱৰা, ময়া য়াওদ্ৰৰা ময়াম্বা থবক পায়নিংবদগী শিখাঙ খাঙৰা ময়াম উৱি। কাঙলোন লামা থবক ফাজিনৰা, ৱাৰ্ক ওৱৰ য়াওদনা থবক শুজিনৰা য়াওইকাক হায়নৱিবসি থৌ লৈতনা থৌ থিৱিৰনি। শুন্মায় পায়শিনবসি হেঞ্জিমা থৌ থিৱিৰনি। মিনিষ্টৱশিংগী ৰাঙাঙসি লৈশেশ্বা লাইদুকাক মাল্লকপা য়াওৱক্লিবনি। দেমোক্ৰেটিক ওইৰা সেণ্টেঙ্গ অমগা মোনাৰ্কিক ওইৰা সেণ্টেঙ্গ অমগা য়াম্বা খেপ্পত্ৰপোংনি। লাই মানৱা ঙাঙবদি মীনা তানিংৰা নভে, মথৌ নভুনা থবক ফৰা শাৱিৰনি, চেঙ য়েঞ্জিল্লবুনি।

টৌক্ৰি মুন্নবগী ৰাথোক ময়ামসি কাঙলোন চুম্বা চৎপা ঙুম্মদবদগীনি। কাঙলোন খঙদৰা মীনা ৰায় চায়বদগী ৰাথোক য়াম্লিবনি। ৱিট্যাৱ তৌৱৰা মী ময়াম থবক মখা তানা তৌহল্লিবসি লমদমসিগী মীওইৰা খুন্মাইবু মীৱোল থুংদবনি হায়ৰা উৎলিৰনি, চোদ্ৰৰা শিল্লিবনি, মীৱমচৎ নভে, থৌ লৈতনা থৌ থিৱিৰনি। চৎনবী ওইখৎলক্লিবনি, দেমোক্ৰেসি নভে হায়ৰা উৎলিৰনি। অখঙৰা শাৰা, লেশ্বা শাৰা, অঙম্বা শাৰা, মীগী হক মৎপা, লৈবাক মচা তাদবনি। ঐখোয়গী শক্তম হায়বদু মসিদা লোইৱে।